

Przewodnik: Jak zebrać dane do polityki rachunkowości

Praktyczny poradnik dla księgowego

Opracowanie polityki rachunkowości to nie tylko obowiązek ustawowy, ale także narzędzie organizacyjne, które ułatwia prowadzenie ksiąg, przygotowywanie sprawozdań oraz współpracę z właścicielem firmy lub zarządem. Aby stworzyć skuteczną politykę rachunkowości, niezbędne jest zebranie szczegółowych informacji o działalności jednostki. Poniżej przedstawiamy praktyczną listę pytań, które warto zadać przed przystąpieniem do jej opracowania.

I. Dane ogólne o jednostce

- Jaki jest przedmiot działalności jednostki (PKD)?
- Czy jednostka działa jako osoba fizyczna, spółka osobowa, kapitałowa czy fundacja/stowarzyszenie?
- Czy jednostka zatrudnia pracowników? Ilu i na jakich stanowiskach?
- Czy jednostka prowadzi działalność sezonową lub cykliczną?

II. Zakres stosowanych uproszczeń

- Czy jednostka spełnia kryteria jednostki mikro, małej lub NGO?
- Czy planują Państwo korzystać z uproszczeń przewidzianych w ustawie o rachunkowości (np. uproszczona ewidencja zapasów, brak rachunku przepływów pieniężnych)?
- Czy są stosowane inne uproszczenia (np. brak odpisów aktualizujących należności, uproszczone metody amortyzacji)?

III. Zasady ewidencji i wyceny

- Jakie metody wyceny zapasów Państwo planują stosować (np. FIFO, średnia ważona)?
- Czy materiały i towary są magazynowane i ewidencjonowane ilościowo?
- Jakie środki trwałe występują w jednostce i jakie metody amortyzacji będą stosowane?
- Czy planowane jest tworzenie rezerw i odpisów aktualizujących?
- Czy w jednostce występują rozliczenia międzyokresowe?
- Czy w jednostce stosuje się konta pozabilansowe?

IV. System informatyczny i organizacja rachunkowości

- Jakiego programu księgowego Państwo używają (nazwa, wersja)?
- Czy księgi rachunkowe prowadzona są wewnętrznie, czy przez biuro rachunkowe?
- Jakie działy jednostki przekazują dokumenty do księgowości i z jaką częstotliwością?
- Jakie procedury obiegu dokumentów funkcjonują w jednostce?

V. Plan kont i sprawozdawczość

- Czy jednostka korzysta z indywidualnego planu kont?
- Czy wymagane są dodatkowe analizy (np. projekty, działy, zlecenia)?

- Jakie sprawozdania finansowe, statystyczne i inne jednostka musi sporządzać?
- Czy sprawozdania muszą być poddane badaniu przez biegłego rewidenta?

VI. Pozostałe informacje

- Czy jednostka korzysta z leasingu, kredytów, dotacji?
- Czy jednostka prowadzi działalność w walutach obcych?
- Czy planowane są przekształcenia formy prawnej lub zmiany struktury?
- Czy występują inne zdarzenia istotne z punktu widzenia rachunkowości?

Wskazówka praktyczna: Zebranie odpowiedzi warto przeprowadzić w formie wywiadu z właścicielem/zarządem i podsumować w formie notatki. Pomoże to nie tylko w opracowaniu polityki rachunkowości, ale również w ustaleniu zakresu współpracy z klientem.
